

УДК 342.95

Юдіна Н.М. аспірант кафедри конституційного та адміністративного права
(Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна)

ЩОДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «АЗАРТНІ ІГРИ»

Згідно із ч. 3 ст. 2 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» не вважається азартною грою будь-яка гра, в якій відсутня принаймні одна з таких ознак: 1) наявність ставки; 2) можливість отримання або неотримання виграшу (призу); 3) імовірність виграшу (призу) та його розмір повністю або частково залежить від випадковості [1].

При цьому до азартних ігор у розумінні Закону України «Про заборону грального бізнесу в Україні» [2] не відносилось: організація та проведення лотерей; організація та проведення творчих конкурсів, спортивних змагань тощо, незважаючи на те передбачається чи не передбачається їх умовами грошовий або майновий виграш; гра в більярд, гра в кеглі (боулінг) та інші ігри, які проводяться без одержання гравцем призу (виграшу); гра на гральних автоматах типу «кран-машина» (двокоординатні автомати), де як виграш (приз) гравець отримує виключно матеріальні речі (іграшки, цукерки тощо); розіграші на безоплатній основі з рекламуванням (популяризацією) окремого товару, послуги, торгової марки, знаків для товарів і послуг, найменування або напрямів діяльності суб'єктів господарювання, комерційної програми з видачею виграшів у грошовій або майновій формі; розіграші у вигляді конкурсів (ігор, вікторин), умови яких передбачають безоплатне набуття особою статусу її учасника та отримання учасником, який виявив кращі особисті знання та вміння, виграшів у грошовій або майновій формі за особисту перемогу; розіграші на безоплатній основі для розважальних, благодійних або пізнавальних цілей.

Деяко відмінний підхід було запроваджено до розуміння переліку ігор, які не є азартними, згідно із вимогами Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» [1]. Так, згідно із ч. 5 ст.2 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» [1] до азартних ігор не належать:

- 1) організація та проведення творчих конкурсів, спортивних змагань тощо, незважаючи на те, передбачається чи не передбачається умовами проведення грошовий або майновий виграш;
- 2) гра в більярд, гра в кеглі (боулінг) та інші ігри, що проводяться без одержання гравцем призу (виграшу);
- 3) гра на автоматах типу "кран-машина" (двокоординатні автомати), в якій як виграш (приз) гравець отримує виключно матеріальні речі (іграшки, цукерки тощо);
- 4) випуск та проведення лотерей;
- 5) організація та проведення спортивного покеру.

Зазначені нормативні та наукові підходи не дозволяють чітко встановити, що розуміється як спеціальний вид господарської діяльності, що вимагає здійснення її ліцензування, адже така ознака гри як емоційність не може бути основою для її відмежування від інших видів ігор [3, с. 23].

Нормативне тлумачення категорії «азартні ігри» базується на підході, що така гра здійснюється за винагороду, яку отримує переможець, і уточнюються спеціальні місця, де проведення таких ігор допускається - гральні заклади казино; казино в мережі Інтернет; букмекерські пункти та в мережі Інтернет; зали гральних автоматів; покер в мережі Інтернет [1]. Втім такий підхід не завжди підтримано у наукових публікаціях.

Так, А.В. Савченко визначає азартні ігри як ігри, проведення яких пов'язуються із одержанням матеріального виграшу грошей, цінностей, речей або права на володіння та розпорядження рухомим і нерухомим майном, і при цьому вченою не пов'язується із їх проведенням у визначеному місці [4, с. 40-44].

Список використаних джерел:

1. Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України від 14 липня 2020 року № 768-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text>
2. Про заборону грального бізнесу в Україні : Закон України від 15.05.2009 № 1334-VI. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 38. Ст. 536 (втратив чинність)
3. Петричко Н. О. Незаконні азартні ігри: кримінально-правове та кримінологічне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2010. 258 с.
4. Савченко А. В. Кримінально-правова кваліфікація незаконних азартних ігор. *Адвокат*. 2010. № 1 (112). С. 40–44.